

LEDDRA ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μάιος 2010

Τις τελευταίες δεκαετίες, γινόμαστε συχνά μάρτυρες περιβαλλοντικών και κοινωνικο-οικονομικών κρίσεων που προκαλούν έντονο ενδιαφέρον τόσο επειδή είναι αλληλένδετες όσο και γιατί έχουν σοβαρές επιπτώσεις, ιδιαίτερα στα ασθενέστερα τμήματα της κοινωνίας σε φτωχές και τρωτές περιοχές. Η επισιτιστική και η ενεργειακή ασφάλεια καθώς και η εξασφάλιση επαρκών ποσοτήτων νερού εξαρτώνται κρίσιμα από τη διαθεσιμότητα των φυσικών πόρων όπως επίσης και από τις αγορές, τη χρηματοδότηση, τα συστήματα διαχείρισης, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, τον τρόπο ζωής και πολλούς άλλους παράγοντες. Περιορισμένοι και σπάνιοι φυσικοί πόροι – έδαφος, νερό, βιοποικιλότητα – δυσκολεύουν περισσότερο τα κρίσιμα διλήμματα που εγείρονται όταν αποφασίζεται πώς να χρησιμοποιηθεί η γη για να ικανοποιηθούν όσο το δυνατόν καλύτερα περισσότερες ανθρώπινες ανάγκες. Η πρόληψη της υποβάθμισης των γαιών και της ερημοποίησης και η προστασία των πόρων είναι, κατά συνέπεια, ουσιαστικές προτεραιότητες για την εξασφάλιση της επιβίωσης και της κοινωνικής ευημερίας τώρα και στο μέλλον, ιδιαίτερα στις ξηρές και ημί-ξηρες περιοχές. Επιπλέον, επείγουσα είναι η ανάγκη διαμόρφωσης λύσεων που δεν είναι μόνο επιστημονικά ορθές αλλά και οικονομικά βιώσιμες, κοινωνικά αποδεκτές και προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ευαίσθητων περιοχών όπου εφαρμόζονται.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συντονίζει ένα νέο τετραετές ερευνητικό πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, LEDDRA, ή *Υποβάθμιση Γαιών και Οικοσυστημάτων και Ερημοποίηση: Εκτίμηση της Προσαρμογής των Αποκρίσεων*, που φιλοδοξεί να προσθέσει νέα και να βελτιώσει την υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τη διερεύνηση αυτών των ζητημάτων με στόχο την υποστήριξη λήψης αποφάσεων πολιτικής.

Το LEDDRA στηρίζεται στην υπερ-εικοσάχρονη εμπειρία της χρηματοδοτούμενης ευρωπαϊκής έρευνας καθώς και των μακρόχρονων διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων που εκτίμησαν την έκταση και ανέλυσαν τους καθοριστικούς παράγοντες της υποβάθμισης των γαιών και της ερημοποίησης και διερεύνησαν διάφορες στρατηγικές και συστήματα διαχείρισης έγγειων πόρων για την αειφορική ανάπτυξη των ευαίσθητων περιοχών. Η ομάδα του LEDDRA περιλαμβάνει 11 εταίρους από πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία, την Γερμανία, την Ολλανδία, την Μεγάλη Βρετανία, το Μαρόκο και την Κίνα, που θα συνδυάσουν την ποικίλη και πολυεπιστημονική εμπειρία τους για να μελετήσουν ολοκληρωμένα και συστηματικά τις αποκρίσεις/τρόπους αντιμετώπισης της υποβάθμισης των γαιών σε τρεις τύπους περιοχών – γεωργικές, βοσκοτόπους και θαμνώδεις/δασικές. Η καθηγήτρια Ελένη Μπριασούλη, συντονίστρια του LEDDRA, εξηγεί ότι «αυτό είναι θεμελιώδης προαπαίτηση για ορθολογική και αποτελεσματική αειφορική διαχείριση γαιών, σχεδιασμό χρήσεων γης και διαμόρφωση πολιτικής σε όλα τα επίπεδα που ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των ευαίσθητων περιοχών».

Υιοθετώντας την οικοσυστημική προσέγγιση, το LEDDRA θα διερευνήσει τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικο-οικονομικούς, πολιτισμικούς και θεσμικούς παράγοντες που

επηρεάζουν τις επιλογές των τρόπων αντιμετώπισης της υποβάθμισης των γαιών και των πόρων και θα αναπτύξει πρωτότυπες ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την εκτίμηση του κόστους και της ωφέλειας αυτών των επιλογών. Θα γίνουν διαβουλεύσεις με μια μεγάλη γκάμα ενδιαφερομένων, από ντόπιους χρήστες γης, μέχρι λήπτες αποφάσεων πολιτικής και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης. Θα γίνουν εφαρμογές σε επιλεγμένες περιοχές μελέτης στην Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Κίνα και στο Μαρόκο. Το LEDDRA θα εξετάσει πολιτικές που συμβάλουν ή αποτρέπουν την υποβάθμιση των γαιών και θα προσφέρει συστάσεις σε ποικίλους ενδιαφερόμενους στο διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για να υποστηριχθεί με κατάλληλες πολιτικές η εφαρμογή λύσεων που προωθούν την περιβαλλοντική και κοινωνική ευημερία.

Ο ιστότοπος του προγράμματος <http://leddra.aegean.gr/> θα ενσωματώσει ένα Σύστημα Πληροφοριών που θα περιλαμβάνει πόστερ, βίντεοκλιπ, συλλογές φωτογραφιών, κείμενα και άλλα πολυμέσα για να προσελκύσει το ενδιαφέρον ενός ευρέος κοινού και να διαδώσει τα ευρήματα του προγράμματος με τρόπο που ταιριάζει στα ποικίλα ενδιαφέροντα και στις ανάγκες διαφόρων τύπων ενδιαφερομένων.

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με την καθηγ. Ελένη Μπριασούλη ηλεκτρονικά στο e.briassouli@aegean.gr ή τηλεφωνικά στο +3022510-36411.